

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE TEORÍA E PRÁCTICA DA IMPROVISACIÓN I-II
 CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DA CORUÑA

TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/ 2015, DO 29 DE OUTUBRO)
 CURSO ACADÉMICO 2024/25

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN										
DISCIPLINA: TEORÍA E PRÁCTICA DA IMPROVISACIÓN I-II										
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN					ITINERARIO	JAZZ			
CARÁCTER	OBRIGATORIA					TIPO DE CLASE	INDIVIDUAL			
DEPARTAMENTO	JAZZ					XEFE/A DE DPTO.	MARCELINO GALÁN PÉREZ			
CURSOS	1º curso	2º curso	3º curso	4º curso	COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	-----				
CUADRIMESTRES	I	II			Horas de clase semanais	1 H				
ECTS/CUAD.	4	4			Observacións	-----				
DOCENTES:	NOME E APELIDOS					EMAIL/TEL/WEB	TITORÍA			
	-----					-----	Martes de 18:30h a 19:30 h Aula 0.08			

2. DESCRITOR E COMPETENCIAS (*)	
DESCRITOR	DESCRITOR: Síntese e dominio das dimensións básicas da improvisación profesional. Práctica da técnica da improvisación, da aprendizaxe dos recursos para a improvisación e do repertorio evolutivo e estilístico do jazz. Desenvolvemento dun estilo propio como intérprete, da madurez creativa, da adquisición de hábitos e técnicas de estudo, e da capacidade de valoración crítica do traballo propio.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Para cursar o primeiro cuatrimestre ter superado a proba de acceso e para os restantes ter superado o cuatrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	A disciplina de Teoría e práctica da Improvisación garda una relación directa coas de Instrumento, Combo, Análise e Big Band
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS	T3, T8, T13, T15
COMPETENCIAS XERAIS	X1, X2, X3, X4, X5, X6, X11, X21, X22, X24
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS	EI1, EI2, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10
(*) Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015 do 16 de novembro anexo III	

3. OBXECTIVOS

DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS (*)
Procurar a búsqueda dunha voz propia e un espírito creativo, baseado no coñecemento e a experiencia, a valoración e a corrección, o autoaprendizaxe , e o afán investigador e de superación.	T3, T8, T13, T15, X2, X6, X11, X21,X22, X24, EI2, EI4, EI5, EI8, EI10
Desenvolver criterios estéticos propios, sensibilidade, recursos expresivos, creatividade e capacidade de autocritica	T3, T8, T13, T15, X11, X21, X22, X24,X25, EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10
Adquirir e aplicar paulatinamente os recursos para o desenvolvemento da improvisación, e desenvolver as aplicacións prácticas dos conceptos e recursos harmónicos, melódicos e rítmicos propostos.	T3, T8, T13 , X1, X2, X3,X4, X6, X11,X21, X22, EI1, EI4, EI5, EI7, EI9
Adquirir unha formación práctica, teórica e metodolóxica que permita o perfeccionamento das capacidades artísticas, musicais e técnicas, para abordar interpretación do repertorio máis representativo do jazz.	T3, T8, T13, X1, X2, X3, X4, X5, X6,X11, X21, X22, EI1, EI2, EI4, EI5, EI7,EI8, EI9, EI10

(*) Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015 do 16 de novembro anexo III

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN

TEORÍA E PRÁCTICA DA IMPROVISACIÓN I		
TEMAS	DESCRITOR DE TEMAS	SESIÓNS
1. Aspectos estilísticos da improvisación	<ol style="list-style-type: none"> Compresión dos principios da improvisación e a creatividade como elementos que podense asimilados e aplicados. Elementos do proceso creativo dun solo: <ul style="list-style-type: none"> - Plantexamento e deseño - Compresión - Resolución - Análisis - Aspectos estilístico. 	3
2. Elementos formais da improvisación	<ol style="list-style-type: none"> A forma: Blues, Standard e estruturas comúns. A introducción, a melodía, os solos e os finais. Coda e Turnaround. Técnicas de aplicación da análise e memorización do repertorio; improvisar sen espapeis. O ritmo Harmónico. Compases fortes e débiles. Play & Rest 	4
3. Elementos rítmicos da improvisación	<ol style="list-style-type: none"> A corchea de Swing e a even. Os downbeats e os upbeats. A densidade rítmica; aumentación e compresión. Notas longas e curtas. A complexidade de tocar a diferentes tempos; medio, rápido e lento. Tocar no Centro, diante e detrais do tempo 	4
4. Recursos harmónicos da improvisación	<ol style="list-style-type: none"> A relación escala/acorde. Interpretación práctica dos cifrados de cara a improvisación. Notas do acorde e tensións. Enlace de acordes. Notas guías O sistema harmónico da escala Maior, menor melódica e menor harmónica; modos máis usuais. Os dominantes secundarios. Escalas e tensións diatónicas. Escalas pentatónicas. 	5
TOTAL SESIÓNS:		16
Aplicación práctica dos contidos aos temas comúns das diferentes materias do 1º curso.		

TEORÍA E PRÁCTICA DA IMPROVISACIÓN II		
TEMAS	DESCRITOR DE TEMAS	SESIÓNS
1. Aspectos estilísticos da improvisación	<ol style="list-style-type: none"> 1. Coñecemento do instrumento propio; os recursos técnicos específicos. 2. Grabar, escoitar e correxir erros. 	3
2. Elementos formais da improvisación	<ol style="list-style-type: none"> 1. Análise estrutural e formal de audicións. 2. Transcripcións de solos. 	4
3. Elementos rítmicos da improvisación	<ol style="list-style-type: none"> 1. Desenvolvemento do motivo. Fragmentación, repetición 2. Tocar no centro, diante e detrais do tempo. O rubato. 	4
4. Recursos harmónicos da improvisación	<ol style="list-style-type: none"> 1. O sistema harmónico da escala Maior, menor melódica e menor harmónica; modos máisusuais. 2. Os dominantes secundarios. Escalas e tensións diatónicas. 3. Escalas simétricas. O sistema harmónico da escala diminuída. 4. Escalas Pentatónicas maior e menor. 5. Escalas de Blues. 6. A improvisación intervalica. Triadas e cuatriadas diatónicas; superposición. 	5
TOTAL SESIÓNS:		16
Aplicación práctica dos contidos aos temas comúns das diferentes materias do 1º curso.		

5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE CUADRIMESTRAL

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
EXPOSICIÓN MAXISTRAL: Na que se amosan en tempo real os novos contidos, se expón o traballo a desenvolver na practica individual ate a seguinte sesión e se corríxen os posibles erros ou dúbidas na aprendizaxe.	6		6
CLASES PRÁCTICAS: Revisión dos aspectos técnicos, formais, estilísticos ou artísticos no traballo realizado polo alumno/a ao longo da semana, axudando ó alumno/a a ubicar e relacionar os novos contidos cos xa tratados.	10		10
TRABALLO INDIVIDUAL: O alumno/a desenvolve os contidos mediante o traballo marcado, interpretando, analizando, transcribindo, grabando e asimilando o material de forma eficiente e motivadora.		103	103
PROBA PRÁCTICO TEÓRICA - AUDICIÓNS: Proba práctica na que o alumno/a executará os traballos, estudos, solos ou aplicará recursos e contidos en tempo real.	1		1
TOTAL HORAS POR CUADRIMESTRE:	17	103	120

Observacións: Os diferentes temas e subtemas traballaranse ó longo das sesións, combinando nunha mesma sesión diferentes contidos, polo que o número de sesións indicadas para cada tema é orientativo, sendo a resultante da suma do traballado ó longo de todas as sesións.

6. AVALIACIÓN

6.1 CONVOCATORIA ORDINARIA

6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
Actitude e aproveitamento das clases: Dadas as características desta disciplina, a avaliación é continua e integradora. Así, o traballo individual da materia implica un seguimento continuado. Valorarase a actitude, dedicación e atención	<ul style="list-style-type: none"> - Amosar interese pola disciplina, así como unha correcta actitude na clase, receptiva ás indicacións do profesor. - Amosar capacidade para argumentar e expresar verbalmente o seu punto de vista e a comprensión do material traballado. 	T3, T8, T13, X1, X2, X3, X4, X5, X6, X11, X21, X22, EI1, EI2, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	30 %
Seguimento diário: É fundamental considerar o cumprimento dos obxectivos do curso, mediante a observación da madurez na aprendizaxe dos contidos teóricos e prácticos da materia, neste caso adaptados aos diferentes niveis de referencia dos alumnos. Valorarase as destrezas alcanzadas, o nivel de comprensión, a musicalidade, etc., á vez que a produción creativa.	<ul style="list-style-type: none"> - Realizar correctamente e con soltura actividades e exercicios que versen sobre os contidos desta programación. - Amosar flexibilidade, capacidade de reacción e de integración nos traballos de interpretación, Improvisación, e lectura. - Amosar axilidade a hora de resolver exercicios sobre o material proposto - Realizar con soltura a aplicación dos contidos sobre pezas de diferente dificultade, de épocas e estilos diferentes, que permitan avaliar se o alumnado é capaz de sintetizar nun esquema de coñecemento, todos os diferentes aspectos illados que se trataron na aula. - Amosar dominio da mecánica e a técnica aplicada do instrumento para a procura dunha voz creativa propia. 	T3, T8, T13, T15, X1, X2, X3, X4, X5, X6, X11, X21, X22, X24, EI1, EI2, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	45 %
Traballos complementarios individuais: Seguimento do estudo e traballo autónomo do alumno, do material aportado polo profesor.	<ul style="list-style-type: none"> - Ser quen de traballar de forma autónoma así como de organizar o traballo individual de forma eficiente. - Ser quen de xestionar adecuadamente a información recibida, analizala e sintetizala. 	T3, T8, T13, T15, X1, X2, X3, X4, X5, X6, X11, X21, X22, X24, EI1, EI2, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	25 %
Exame do Cuadrimestre	Os alumnos que aproben con a Avaliación Continua poderán examinarse para mellorar a súa nota. Os alumnos que suspendan con Avaliación Continua tendrán que examinarse dos contidos que o profesor considere.	T1, T3, T4, T6, T13, T15, X1, X2, X3, X4, X8, X13, X24, X25, E5, E7	Mellora da nota
6.1.2 AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA)			
Realización dunha proba práctica conforme os temas e contidos do cuadrimestre en cuestión reflexados nesta programación	<ul style="list-style-type: none"> - Interpretación das melodías dos temas con audio. - Transcripción e interpretación de solos de memoria. - Improvisar a capela cas notas das cuatríadas sobre as estruturas dos temas do curso. - Improvisar sobre as estruturas dos temas utilizando os recursos de los contenidos de esta programación. 	T3, T8, T13, T15, X1, X2, X3, X4, X5, X6, X11, X21, X22, X24, EI1, EI2, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	100 %

6.1.3 Avaliación Alternativa (* Perda de Avaliación Continua)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	PONDERACIÓN
Realización dunha proba práctica conforme os temas econtidos do cuadrimestre en cuestión reflexados nesta programación.	-Interpretación das melodías dos temas con audio. -Transcripción e interpretación de solos de memoria. -Improvisar a capela cas notas das cuatríadas sobre as estruturas dos temas do curso. -Improvisar sobre as estruturas dos temas utilizando los recursos de los contenidos de esta programación.	T3, T8, T13, T15, X1, X2, X3, X4,X5, X6, X11, X21, X22, X24, E11,E12, E14, E15, E17, E18, E19, E110	100 %

6.2 CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA

Realización dunha proba práctica conforme os temas econtidos do cuadrimestre en cuestión reflexados nesta programación.	-Interpretación das melodías dos temas con audio. -Transcripción e interpretación de solos de memoria. -Improvisar a capela cas notas das cuatríadas sobre as estruturas dos temas do curso. -Improvisar sobre as estruturas dos temas utilizando los recursos de los contenidos de esta programación.	T3, T8, T13, T15, X1, X2, X3, X4,X5, X6, X11, X21, X22, X24, E11,E12, E14, E15, E17, E18, E19, E110	100 %
---	---	---	-------

* (6.1.3) Consultar o protocolo relativo á perda de avaliación continua para o curso 2024/25.

SISTEMA DE CUALIFICACIÓN:

Cualificarase en función da seguinte escala numérica de 0 a 10, con expresión de un decimal, á que poderá engadirse a súa correspondente cualificación cualitativa (Orde do 30 de setembro de 2010, Artigo 13, apartado 6)

0 - 4,9: Suspenso

5 - 6,9: Aprobado

7 - 8,9: Notable

9 - 10: Sobresaliente

A mención de “Matricula de Honra” poderá ser outorgada a alumnos ou alumnas que obteñan unha cualificación igual ou superior a 9. O seu número non poderá exceder unha por cada 20 alumnos/as matriculados nunha materia no correspondente curso académico, non sendo que o número de alumnos matriculados sexa inferior a 20, caso en que se poderá conceder unha soa matrícula de honra.

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
<p>Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.</p> <p><i>Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.</i></p>	<p>Adaptarase a temporalización, os instrumentos e os procedementos de avaliación á forma de comunicación que o alumnado precise, así como a secuenciación das tarefas e a verificación da comprensión das mesmas.</p> <p>Establecerase o tempo precisado para a realización do traballo de aula, así como para as probas de avaliación adaptadas.</p> <p>Garantirase a utilización dos recursos tecnolóxicos necesarios disponibles.</p> <p>O material didáctico a empregar na aula, adaptarse segundo as necesidades específicas do alumnado.</p>

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

Bibliografía recomendada

1. Referencias básicas.

- How to improvise* Hal Crook Ed. Advance Music
- How to comp* Hal Crook Ed. Advance Music
- Beyond the time and changes* Hal Crook Ed. Advance Music
- MusicReady, Aim, Improvise!* Hal Crook Ed.
- Advance Music Improvisation series* R. Ricker Ed. Advance Music
- Advanced Improvisation* D. Baker
- Volume 1: Improvisational Concepts.* Ed. Alfred Publishing Co.
- Volume 2: Rhythmic and Melodic Concepts.* Ed. Alfred Publishing Co.
- The Inside Improvisation series* vol. 1, 2, 4 e 6 Jerry Bergonzy Ed. Advance Music
- The Chord Scale Theory & Jazz Harmony* Nettles & Graf Ed. Advance Music
- Jamey Aebersold series* J. Aebersold Ed. Jamey Aebersold
- Thinking in Jazz* Paul F. Berliner Ed. Chicago Studies

2. Referencias complementarias.

- The New Real Book 1* Ed. Sher Music Co.
- The New Real Book 2* Ed. Sher Music Co.
- The New Real Book 3* Ed. Sher Music Co.
- The Latin Real Book* Ed. Sher Music Co.

Repertorio Curso 1º (poderán utilizarse outros temas distintos aos listados en función das necesidades dos alumnos)

- *All of me*
- *All the Things you Are*
- *Autumn Leaves*
- *Blue Bossa*
- *Blues in Bb, F*
- *Just Friends*
- *Oleo*
- *Take the A Train*
- *There will Never be Another You*
- *What is this Thing Called Love*
- *On the Sunny Side of the Street*
- *Stella by Starlight*